

Rotterdam onttroond

De nieuwe Economentop wordt aangevoerd door de Amsterdamse econoom Tol. De Erasmus Universiteit Rotterdam blijft nog steeds gezichtsbepalend in 2010. De gemiddelde leeftijd van de topeconomen is gedaald tot onder de vijftig jaar.

De jaarlijkse publicatieoogst van de economen verbonden aan de Nederlandse universiteiten heeft een nieuwe rangschikking opgeleverd. Na de Rotterdamse hegemonie van de afgelopen jaren heeft de Amsterdamse VU-econoom Richard Tol de eerste plaats weten te bemachtigen. De Erasmus Universiteit Rotterdam blijft met zes vertegenwoordigers bij de eerste tien echter nog steeds een aanwezige speler. Een opvallende nieuwe ster bij de top tien van de Nederlandse economen is de sociaal psycholoog Bernard Nijstad, verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. De overige nieuwkomers in de Economentop 20 zijn de Wageningse hoogleraar consumentengedrag Hans van Trijp (14) en de Maastrichtse arbeidseconoom Daniel Hamermesh (17).

De top 40 anno 2010

De Economentop 40 heeft een lange traditie. Wat ooit begon als een speelse poging om enige reuring in de gelederen van de Nederlandse economen te brengen, is uitgegroeid tot een serieuze activiteit waarin carrières van individuele wetenschappers worden weerspiegeld en gesterkt door een cijfermatige onderbouwing. Inmiddels heeft de economische wetenschap zich volledig overgegeven aan de impactfactoren van ThomsonReuters (kader 1), waarvan zowel sturing als feedback wordt verwacht. Voor de academische econoom is het publiceren in tijdschriften met een hoge impactfactor een noodzakelijk kwaad geworden, waarmee niet de theoretische *sturm und drang* of de maatschappelijke betrokkenheid leidend is, maar het vooruitzicht van het behalen van institutionele vereisten voor het mogen voortzetten van de eigen onderzoeksinzet. Dit gebruik is een duivels spel geworden waarin sommigen zich beter thuis weten dan anderen, en waarin een handig gebruik van disciplinaire verschillen in impactfactoren een comparatief voordeel kunnen worden. De top 40 anno 2010 is een weergave van deze praktijk die bij alle universiteiten gemeengoed is, hoewel deze bij sommige faculteiten strikter wordt doorgevoerd. Dit betekent dat de top 40 anno 2010 vooral een illustratie is van wie het spel wel beheerst en wie niet. Wat overduidelijk naar voren komt in de huidige top 40 is dat de Rotterdamse economen

de wetenschappelijke praktijk van het vergaren van impactfactoren optimaal beheersen. Wat ook opvalt is dat de Amsterdamse UvA-economen er bekaaid van afkomen: van de Universiteit van Amsterdam komt alleen de wiskundige Cees Diks voor bij de hoogst geklasseerde veertig economen.

Ook de afwezigheid van de Tilburgse economen is opvallend in de top 40 anno 2010. Deze afwezigheid is echter volledig vrijwillig. In de afgelopen jaren heeft de Tilburgse faculteit ervoor gekozen om zich alleen nog te willen meten met de internationale vakbroeders, en niet te willen meedoen met de Economentop 40.

Kader 1

De telmethode

Voor het berekenen van de scores en het samenstellen van de Economentop 40 wordt gebruikgemaakt van de Science Citation Index en de Social Science Citation Index uit het databestand Web of Science van Thomson ISI voor de periode 2004–2008. Geteld worden artikelen, commentaren, brieven, notities, besprekingen en congresartikelen, maar geen boekbesprekingen, redactionelen, samenvattingen, correcties, software besprekingen, biografische stukken en congresverslagen. De score van een artikel wordt gewogen voor het aantal auteurs en de impactfactor van het tijdschrift.

De volgende formule wordt daarbij gebruikt:

$$P_i = W_{(\text{auteur})} \times W_{(\text{impact})}$$

P_i = de score van artikel i

$W_{(\text{auteur})}$ = het gewicht van de auteur volgt uit de breuk $2 / (1 + \text{aantal auteurs})$.

$W_{(\text{impact})}$ = het gewicht van de publicatie, de gemiddelde ISI-impactfactor van 2004–2008 van het tijdschrift.

De vijf grote economiefaculteiten (EUR, RUG, UM, UvA en VU) leveren elk twintig namen aan en de kleinere faculteiten (RUN en WUR) elk vijf. Uit het totaal van 110 namen wordt de Top 40 samengesteld. Kandidaten moeten voor ten minste 0,2 fte aan een Nederlandse universiteit werkzaam zijn. Sommige instellingen nomineren alleen voltijders, waardoor bijvoorbeeld hoogleraren met een deeltijdaanstelling buiten de boot vallen. Daarnaast moet de wetenschapper minimaal een publicatie hebben in een tijdschrift dat voorkomt op de DEB-lijst (Decanen Economie en Bedrijfskunde). Dit is omdat een wetenschapper minimaal een link moet hebben met het vakgebied Economie en Management om in de Economentop 40 terecht te komen. De auteur dankt Sophie van Kruchten en alle andere medewerkers van de Erasmus Universiteit Rotterdam voor het samenstellen van de toppen.

SINDS 1916

ALBERT JOLINK

Hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en universitair hoofddocent Erasmus Universiteit Rotterdam

Leeftijdsopbouw

Sinds het midden van de jaren tachtig heeft de invulling van de tweede fase van het universitaire onderwijs een stortvloed aan proefschriften en gepromoveerden opgeleverd. Dit beleid is nu al enige jaren terug te vinden in de Economentop 40 door een vertegenwoordiging van de inmiddels veertigers in de ranglijst. Maar meer nog dan het oplopende aantal promoties per jaar, heeft het beleid een gewijzigde oriëntatie van de onderzoekers doen ontstaan, met nadruk op veel en goed scorende tijdschriftartikelen. Hoewel niet vertegenwoordigd in de top 40, is een vergelijkbare daling in het aantal boeken waarneembaar.

Een deel van de generatie die eind jaren tachtig en begin jaren negentig het aio-traject heeft doorlopen bevindt zich nu in de voorhoede van de top 40 anno 2010. Dit vertaalt zich onder andere in een gemiddelde leeftijd van de eerste tien van onder de 45 jaar. De gemiddelde leeftijd van alle top 40 economen is 48 jaar.

Faculteitentop

De jaarlijkse publicaties van de 110 geselecteerde economen laten zich ook samenvatten in een score op facultair niveau. In de praktijk van de top 40 anno 2010 zullen faculteiten die collega's selecteren die de faculteit op het hoogste niveau zullen brengen. Dit heeft tot gevolg dat vele gewaardeerde, en soms in de media bekende, economen niet noodzakelijk naar voren worden geschoven. Ook hier geldt dat de economische faculteiten zich zullen schikken naar de waarderingsmethode die is afgesproken, dat wil zeggen, naar de expliciet scorende economen volgens de impactfactormethode.

Vanuit de top 40 was het beeld al overtuigend: ruim veertig procent van de hoogst scorende individuele economen is verbonden aan de Rotterdamse faculteit. Van de twintig voorgedragen economen door deze faculteit komt 85 procent bij de eerste veertig economen voor. Voor Wageningen ligt dit percentage op tachtig procent, maar voor de Universiteit van Amsterdam nog geen drie procent.

In de totaalscore van de faculteiten heeft Rotterdam verreweg de hoogste score weten te behalen: met een score van bijna twee keer die van nummer twee (tabel 2) is deze positie onbetwistbaar.

Conclusie

De oogst van Nederlandse economen in 2010 laat zich kort samenvatten: Rotterdam is onttroond, maar laat de andere faculteiten ver achter zich. Maar nog belangrijker dan de relatieve positie van de faculteiten is de wijze waarop de economen van de Erasmus Universiteit Rotterdam zich hebben weten aan de passen aan de internationaal gangbare praktijk van *publish or perish*. Deze praktijk levert niet alleen winnaars op, maar ook verliezers; en niet in de laatste plaats het maatschappelijke relevante onderzoek.

Tabel 1

Economentop 40 anno 2010.					
Positie 2010	Naam	Jaar	Universiteit	Score	Positie 2009
1	R.S.J. Tol	1969	VU / ESRI Dublin	91,1	3
2	D. de Cremer	1972	EUR	56,7	1
3	P.H.B.F. Franses	1963	EUR	41,1	2
4	D. van Knippenberg	1966	EUR	37,4	4
5	W.B.F. Brouwer	1972	EUR	34,5	5
6	E.H. Bulte	1968	WUR / U. of Cambridge (VK)	28,9	6
7	B. Nijstad	1971	RUG	28,2	-
8	E.K.A. van Doorslaer	1958	EUR	26,0	8
9	P.C. Verhoef	1972	RUG	25,4	7
10	P.P. Wakker	1956	EUR	22,3	14
11	P. Rietveld	1952	VU	21,6	9
12	F.F.H. Rutten	1948	EUR	21,5	10
13	P. Nijkamp	1946	VU	20,0	11
14	J.C.M. van Trijp	1960	WUR	18,6	-
15	J.C. de Ruyter	1961	UM	18,3	19
16	R.B.M. Huirne	1962	WUR	18,2	12
17	D.S. Hamermesh	1943	UM / U. of Texas	17,8	-
18	H. Bleichrodt	1965	EUR	16,2	17
19	S. Stremersch	1972	EUR	16,1	13
20	E.T. Verhoef	1966	VU	15,3	21
21	A.G.J.M. Oude Lansink	1967	WUR	14,2	16
22	J. Hagedoorn	1950	UM	13,7	18
23	S.J. Koopman	1963	VU	12,6	36
24	R.H. Teunter	1970	RUG	12,4	-
25	O. Janssen	1960	RUG	12,0	27
26	G.S. van der Vegt	1968	RUG	12,0	20
27	C.G.H. Diks	1967	UvA	11,8	35
28	M.B. Eichler	1967	UM	11,7	24
29	H.W. Volberda	1964	EUR	11,3	29
30	L.J.R. Scholtens	1959	RUG	10,9	-
31	H.B.M. Molleman	1956	RUG	10,7	33
32	G.J.C. Gaalman	1944	RUG	10,6	37
33	D.J.C. van Dijk	1971	EUR	10,4	31
34	S.P. Kaptein	1969	EUR	10,4	-
35	P.P. Goos	1973	EUR / U. Antwerpen	10,3	-
36	M.B.M. de Koster	1958	EUR	10,2	38
37	A.R. Thurik	1952	EUR	10,1	-
38	F.A.J. van de Bosch	1947	EUR	10,1	34
39	D.P. van Donk	1961	RUG	9,9	-
40	O.H. Swank	1964	EUR	9,4	39

Tabel 2

Faculteitentop.	
Score	Universiteit
101,8	EUR
53,4	RUG
53,1	WUR
39,3	VU
30,4	UM
28,5	UvA
17,9	RUN

SINDS 1916